

ALFÖLDI IPAR É S KERESKEDELEM

A DÉLMAGYARORSZÁG NETI MELLÉKLETE

A házadómentesség kiterjesztése fellendíténé Szegeden az építkezést

Iritz Béla indítványa a kamara teljes ülésén

(A Délmagyarország munkatársától.) Más esztendőben már ilyenkor fellendülés volt az építőiparban, a mérnökség alig győzte a sok építés-engedély kérelmek kiadását. Most a tanítói internátus építésén kívül nincs jelentősebb építési munka Szegeden. De nemcsak a középítkezés szünetel, hanem a magánépítkezés is. Egyetlen kétemeletes bérházat építenek jelenleg a Kazinczy-uccában. Szakértői vélemények szerint az építkezési kedvet nagymértékben elénkíténé az a körülmény, ha Szegedre is kiterjesztenék a nagyobb kedvezményű házadó és egyéb mentességeket az új építkezések után. Ezt célozza az az indítvány, amelyet Iritz Béla kamarai tag pénteken nyújtott be a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökségéhez. Az indítvány a következőket tartalmazza:

— Az építkezés teljes pangásának oka, hogy

az építtetni szándékozók nem találják meg a számításukat, vagy is adókedvezményben alig részesülnek. Az építési anyagok a kartellek tulkapásai miatt még mindig nagyon drágák, egyedül a munkadíjak estek, minek a kereskedő és iparos látja a kárát, mert ezek a társadalmi rétegek nem fogyasztó és felvevő képesek.

— Indítványozom, hogy a legközelebbi teljes ülés irjon fel a kormányhoz, hogy a házadómentesség régebbi adókulcsát állítsa vissza, (30—25 év) vagy mint 1927—1928 években volt, továbbá ugyanolyan adókedvezményben részesítsék Szegedet is, mint Budapestet és a községi és az országos betegápolási pótadó mentességet engedélyezzék Szeged számára is.

Az indítványt a kamara márciusi teljes ülésén fogja tárgyalni.

Minden alkalomra csak GFB harisnyát vegyen, mert a legszebb, legjobb és legolcsóbb kizárólag 27 Pollák Testvéreknél.

„Legfőbb ideje, hogy a végveszélybe jutott kisiparos és kiskereskedő, valamint minden foglalkozási ág erőre kapjon“

Az ipartestület gazdasági bizottságának megdöbbenő jelentése az egyes iparszakmák helyzetéről

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi ipartestület kebelében működik a gazdasági bizottság, amely most a rendes évi közgyűlés előtt minden gazdasági jelenségre kiterjedő jelentésben számol be az egyes iparszakmák helyzetéről. A viszonyokat jellemzően megvilágító jelentést módjában van közölnie a Délmagyarországnak.

Ha az elmúlt esztendő gazdasági helyzetét vizsgáljuk — mondja a jelentés —, megállapíthatjuk azt a szomorú tény, hogy a várva-várt fellendülés, az illetékesek részéről olyan gyakran hangoztatott javulás, még mindig késik, pedig legfőbb ideje volna, hogy a végveszélybe jutott kisiparos és kiskereskedőn kívül minden munkájából élő foglalkozási ág erőre kapjon. Kétségtelen, hogy amíg az általános munkanélküliség nem csökken és amíg a tömegek nagyobbik hányada fogyasztóképtelen marad, addig javulás csak papirosan és ígéretekben nyilvánul meg, a leszegényedés már-már olyan méreteket ölt, hogy azok a közérdekű iparos kívánságok, melyek még néhány évvel ezelőtt bizonyos fellendülést jelentettek volna, ma már csak részben segíthetnek a folyton rosszabbodó helyzeten. A szakosztályokon keresztül kapott egyes iparágakra vonatkozó adatokat a következőkben ismertetjük:

Asztalosipar

az utóbbi időben katasztrofális csökkenésről számol be. A minimális munkabér és a munkaidő hatósági megállapítása nyomán igen sérelmes hely-

zet adódott elő, mert a törvénya segéd nélkül dolgozó iparosokra nem vonatkozik, tehát egyesek igen előnyös helyzetbe kerültek. Ez a kérdés csak akkor jut nyugvópontba, ha országosan minden szakmára kiterjedő hatállyal rendelik el.

Festőiparban

az építkezés teljes megszűnése, továbbá a tatarozási kedvezmény megszüntetése miatt a szakma teljesen kereset nélkül áll. Több önálló iparos szükségmunkára jelentkezett. A város szorult helyzetüket úgy használja ki, hogy szerszám hozzáadásával 2 pengő 40 fillér napibért fizet. Ebből a fizetésből sem családot tartani, sem közterhet viselni nem lehet. Tavaszra semmi munkalehetőség nem kínálkozik.

A fémipar

nagy részében a legnagyobb munkátlanúság van. Egyetlen foglalkozási ág a villanszerelő ipar, ahol még van némi munkalehetőség, azonban itt rendkívül elszaporodtak a kontárók. A gép és az autó szakmában nagy segítség volna az utadő és az üzemanyag lényeges csökkentése, a nagyüzemek hatáskörének a szabályozása.

Borbély és fodrásziparban

jelentős változás annyiban történt, hogy rendkívül elszaporodott kontárók a kényszerállásulások következtében a jelenlegi árak még a létfontartást sem biztosítják. A szakmában általában szintén nagyon fontos volna a munkabér mielőbbi

Árjegyzék

1 kg virágméz	1.40
1 kg akácméz	1.60
1 kg aszalt szilva	1.40
1 kg tarhonya	—,48
1 kg csótészta	—,84
1 kg Ogg liszt	—,32
1 kg lencse	—,48
1 kg sárgaborsó	—,52
10 dkg l. r. rózsapaprika	—,12
10 dkg félédes paprika	—,16
10 dkg édesnemes paprika	—,10
10 deka csemeg. édes paprika	—,24
ITALOK	
1 deci tearum, 40 százalékos	—,26
1 deci tearum, 50	—,80
1 deci tearum, 60	—,36
1 deci borovicska	—,36
1 deci kislusi törkölypálinka	—,28
1 deci 3° konyak	—,36
1 deci barackpálinka	—,48
1 deci császárkörte likőr	—,28
1 deci vanília likőr	—,28
1 deci narancslikőr	—,28
1 deci rozslipcsin	—,28

NAGY ALBERT

VALERIA TER

PAPRIKAPIAC)

megállapítása és a kontárkérdés radikális rendezése.

Magyar szabóiparban

a helyzet a mult esztendővel szemben 40—50 százalékos csökkenést mutat. Ilyen arányú a csökkenés a foglalkoztatott munkások létszámában is. A folytonos rosszabbodás egyrészt a tanyai és a falusi lakosság teljes tönkremenetele folytán, másrészt az anyagának tetemes emelkedése következtében állt elő.

Az ácsipar,

mint általában az építőipar teljes tértelenségre van kárhóztatva, amihez nagyban hozzájárul az anyagárak lényeges emelkedése. A kartellek könyörtelen eljárása mégcsak kilátást sem nyújt a helyzet javulására. Az áru után járó vám sürgős leállítására volna szükséges, hogy a munka, ha lassu tempóban is, meginduljon.

A cipészszakma

a teljes megsemmisülés küszöbén áll. Egyik oldalról az önmencangoló konkurrencia, másik oldalról a kartellek és a gyának örült versenye és ami a leglényegesebb, az általános leszegényedés koldusbotra juttatta a szakma 80 százalékát. Javulásra semmi kilátás nincs. Kárpitos és díszítő szakma az őszi hónapokban közepes forgalmat bonyolított le, azonban itt is érezhető volt a nehézség és a rossz esztendő hatása. A munka jelentékeny részét, a modern butorok térhódításának köszönhetjük, ami a divatváltozással állandóan szoros összefüggésben van. Az anyagáraknál a kartellek 30 százalék emelést vittek keresztül.

A fogászati ipart

rendkívül érzékenyen érintette az a rendelet, melynek értelmében az önálló fogász munkaköre teljesen összeszűkült. Egy virágzó és szépen fejlődő foglalkozási ágat az ugynevezett 52. §-us teljesen megbénított. A művelt nyugati államokban semmi akadálya nincs a vizsga letételének, szinte érthetetlen, hogy ami jó nyugaton, az nálunk súlyos bűncselekményt képez.

Ha ezeket az adatokat hitelesnek ismerjük el, szoros összefüggést kapunk azokkal az alispáni jelentésekkel, melyek az utóbbi hetekben a parlamentet foglalkoztatták. Ezek a hivatalos jelentések híven tükrözik vissza azt a szörnyű nyomort, amely az évek óta tartó munkanélküliség folytán az ország nagy tömegeire szakadt. A jelentés a legridegebb formába mutat rá, hogy

Csongrád-, Csanád-, Békésmegye területén megközelíti az ötvenezres létszámot az olyan ellátatlanok száma, akik a szószoros értelmében éheznek

és ha sürgős segítség nem érkezik, ezek a családok menthetetlenül elpusztulnak. Az állami beavatkozás talán az éhhalástól megmenti őket, de nem menti meg az ipart és kereskedelmet a pusztulástól, mert ezeket a tömegeket, mint fogyasztókat nélkülözni kénytelen. Egyik oldalról a piac felvevő képességének határtalan lecsökkenése, másik oldalról, mint a jelentésből kitűnik, a kartellek mohó étvágya nagyban elősegítik az ipar pusztulását. Gazdasági életünk rákfenéje a kartellek ma a reformkorszak idején reneszánszukat élik.

Az új ipari novellával

kapcsolatban meg kell említenünk — mondja a jelentés —, hogy ugynevezett zártszakasz, mely az iparendelvények számát szabályozza, igen sérelmes. Még ezen is tultesz az a kivétel, mely